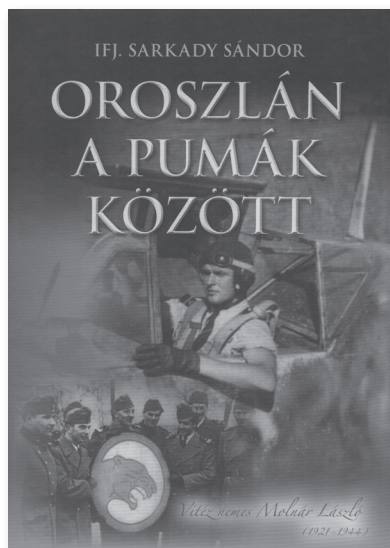


Szakály Sándor:

EGY REPÜLŐ ÁSZ EMLÉKÉRE

Ifj. Sarkady Sándor *Oroszlán a Pumák között* című kötetéről



Az első világháború óta azokat a repülőket, akik légi harcban öt ellenséges repülőgépet megsemmisítenek, „ásznak, ászoknak” nevezik. A magyar királyi Honvéd Légi Erők kötelékében a második világháború éveiben számos ilyen tiszt és altiszt/tiszthelyettes teljesített szolgálatot. Ezek közé tartozott vitéz nemes Molnár László hadnagy, aki 1944. augusztus 7-én a 25. légi győzelme után hősi halált halt. Az „ász” befejezte földi pályafutását.

Ennek a földi pályafutásnak a történetét ismerhetik meg mindazok, akik kézbe veszik ifjabb Sarkady Sándor *Oroszlán a Pumák között* című kötetét, amelynek a történész egy személyben szerzője és szerkesztője is.

A levéltári források mellett a közeli rokonok, családtagok tulajdonában lévő korabeli feljegyzéseket és fotókat is összegyűjtötte és közreadta, befejezve így azt a munkát, amelyet a hősi halált halt vitéz

nemes Molnár László édesapja, az ugyancsak katonatisztként szolgált dr. nemes Molnár Gyula ezredes kezdett meg.

A kötetben egy HAZÁJÁÉRT – csupa nagybetűvel – tenni akaró fiatalember képe rajzolódik ki. Az elemi, majd polgári, illetve katonai középiskola diákjává, az érettségi vizsgát követően a M. Kir. „Horthy Miklós” Honvéd Repülő Akadémia (Kassa) akadémikusává, aki 1942. június 18-án hadnaggyá avattattott.

A különböző sportokban – atlétika, tenisz – is szép eredményeket felmutatni tudó fiatal tiszt minden vágya a frontra kerülés volt. Úgy vélte, oly sok bajtársához hasonlóan neki is ott a helye. S hogy képet kaphassunk annak a kornak a szellemiségéről, elég talán utalni arra, hogy Molnár László is azon soproni katonai középiskolások – „rákóczisták” – között volt, akik az I. bécsi döntést (1938. november 2.) megelőzően „megszöktek/kiszöktek” az intézetből, hogy fegyverrel foglalják vissza a Felvidéket, illetve annak egy részét.

A kalandos vállalkozást egy csendőr járőr és a növendékek után küldött tisztek akadályozták meg. A „megtorlás” elmaradt, de a „fejmosás” nem. A magyar királyi Honvédség 1938. november 11-i kassai bevonulásakor a 7. és 8. évfolyam növendékei ott lehettek a bevonulók között és díszőrséget adhattak II. Rákóczi Ferencnek a kassai dómban található sírjánál. Így bocsátott meg a néhány héttel korábban elkövetett „bűn”.

Molnár László hősi haláláig a magyar királyi Honvéd Légi Erők legsikeresebb vadászrepülője volt. Vitéz Szentgyörgyi Dezsővel és vitéz Debrődy Györggyel vívták sajátos

„küzdelmüket”. A háború végére a legsikeresebb Szentgyörgyi lett, akit Debrődy követett. Nem tudhatjuk, hogy milyen lett volna a sorrend, ha Molnár is élve fejezi be a háborút. A jelzett „küzdelem” bajtársias volt. Segítették egymást, örültek egymás sikereinek és tisztelték az ellenfeleket, akik – háború lévén – ellenségek voltak, és amint a magyar repülők tapasztalhatták, nem minden esetben voltak lovagias ellenfelek. Az ejtőernyővel repülőgépeiket elhagyókra is lőttek, pedig ez a légi harcok íratlan szabályai szerint nem volt „illendő”.

Ifjabb Sarkady Sándor könyve különösen a benne közreadott korabeli levelek, naplórészletek, fotók okán igen érdekes. Egy fiatal repülő levelei korábbi kiképzőjéhez – vitéz Palkó László századoshoz¹ – és annak válaszai, tanácsai a tanítványnak. Ezek olyan közeli emberi kapcsolatot igazolnak, amely példaértékű. Miként óvna őt egykori kiképzője és parancsnoka, miként féltik őt a szülei (is) és próbálják meggyőzni arról, hogy nem kellene a frontra kérnie magát, de Molnár László meggyőzhetetlen. Úgy véli, az ő helye ott van.

Szomorúan veszi tudomásul, amikor a parancsa a megszállt szovjet területekről Magyarországra szólítja, mert 1944 késő tavaszán, kora nyarán már annak a légterét kell védeni. Néhány tucatnyi magyar repülő – természetesen német repülők támogatásával – és sok száz amerikai és brit repülőgép és repülő. Egyenetlen és szinte reménytelen küzdelem, és mégis...

Oroszlán a Pumák között. Igen, Oroszlán, mert így (is) becézték Molnár Lászlót, aki a híres-nevezetes Puma repülőosztály – később -ezred – repülőgép-vezetője (pilótája) volt. Az egyik legjobb és az egyik legfiatalabb, aki légi harcban veszítette el az életét. Emlékét a sopronbánfalvai temetőben légcsavarral megjelölt sírja, a lelövése helyén állított emlékkereszt és a családtagok mellett a magyar repüléstörténet iránt elkötelezettek – és magam úgy vélem és remélem –, a Magyar Honvédség mai repülői is őrzik. Emlékeznek azon elődükre, illetve elődeikre, akik számára a repülés, a Haza szolgálata szent volt és megkérdőjelezhetetlen.

Ifj. Sarkady Sándor:

Oroszlán a Pumák között. Vitéz nemes Molnár László (1921–1944).

H. n., B. H. N. Kft., 2020, 219 oldal

¹ Az ismertetés írója 2006 októberében a sydney-i Szent Erzsébet Otthonban még személyesen találkozhatott az akkor 96 éves Palkó Lászlóval, aki kiváló egészségnek örvendett. Megkínálta őt whiskyvel, s szomorúan állapította meg, hogy – lévén a vendég absztinens, ezért – kénytelen egyedül whiskyzni, miközben Magyarország második világháborús éveiről és a magyar repülők akkori harcairól váltanak szót.